

ETCETERA Hoe belangrijk is de steun van de lokale beleidsmakers als je zo'n werking uitbouwt?

HAEGHENS Zonder hun steun is zo'n werking onmogelijk. Ik heb me, ook toen het de gemeente financieel niet voor de wind ging, altijd door haar gedragen en gesteund gevoeld. Ik ben een gelukkig mens op dat gebied. Anders had ik in Maasmechelen nooit kunnen doen wat ik tot nu toe gedaan heb. Het CC Maasmechelen is een gemeentelijk cultuurcentrum, en dat betekent dat onze werkmiddelen uit de gemeentekas komen. Het personeel, het gebouw, een investeringsbudget en de eigenlijke werkmiddelen worden rechtstreeks door de gemeente gefinancierd. Wij krijgen bovendien in een vzw een dotatie van de gemeente om inhoudelijk te programmeren. Wat krijgen wij van het ministerie? Dat is een heel verhaal, omdat alles door het nieuwe decreet werd herschikt op basis van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Omdat Maasmechelen laag scoort op de graad van stedelijkheid (wat niet echt klopt, want we zijn toch een gemeente die als centrum fungeert voor een regio van 120.000 inwoners) zijn we als cultuurcentrum in de C-categorie ingeschaald, waardoor onze basissubsidie heel laag is: 60.000 euro. Daarnaast werd, om de nadruk te leggen op de kwaliteit van de werking, een variabele subsidie ingevoerd. Daarin scoren wij, zoals ik al zei, niet slecht, we krijgen zo 98.000 euro extra, wat dus meer is dan onze basissubsidie. Onze totale subsidie vanuit de Vlaamse Gemeenschap ligt nu hoger dan vroeger. Ik wil daarnaast toch ook vermelden dat er in Limburg een sterk provinciaal beleid gevoerd wordt dat de cultuurcentra ondersteunt die regionaal of bovenregionaal werken en met een kwaliteitsprogrammering bezig zijn. In die context zijn we, op basis van ons beleidsplan, samen met Hasselt, Sint-Truiden en Tongeren, tot 2006 erkend als centrum met regionale werking en krijgen wij van de provincie een extra subsidie om de hedendaagse kunsten te spreiden en te presenteren. De drie samenwerkingsverbanden die een aantal Limburgse cultuurcentra, waaronder wij, samen met de provincie uitbouwen, zijn daar ook een afspiegeling van: Dans in Limburg voor hedendaagse dans, Forte voor klassieke muziek en Motives for Jazz voor jazz. In Limburg is er geen echte stedelijkheid, en als je dan een aantal doelgroepen wil bereiken, moet je wel vormen van overleg plegen en de krachten bundelen, op een manier dat ieder zijn eigenheid behoudt. We zijn daaraan be-

gonnen met een klein aantal mensen en hebben dan in de provincie een heel goede partner gevonden: er zijn coördinatoren aangesteld, er zijn subsidies om het discours te ontwikkelen, er zijn nieuwsbrieven, we stemmen onze programmering op elkaar af enzovoort.

ETCETERA Er wordt soms geroepen dat de podiumkunstenaars te veel produceren, maar zou die overproductie niet net zo goed het optisch effect kunnen zijn van iets anders, namelijk van een verschuiving in het spreidingsapparaat? Het decreet heeft het aantal cultuurcentra met een taak in cultuurspreiding van een honderdvijftigtal naar de helft teruggebracht. En daarvan krijgen er 26 de variabele subsidies die hen de mogelijkheid bieden om kwaliteitsvol te gaan programmeren. Gaat het verhaal over overproductie dan niet evenzeer over het terugbrengen van het aantal speelplekken?

HAEGHENS Ja, natuurlijk. Door de extra subsidies zullen sommige centra zich meer kunnen ontwikkelen, dat is waar, maar andere hebben minder mogelijkheden. Het nieuwe decreet zal het veld volledig vertekenen, dat is duidelijk. Officieel is er plaats voor 76 cultuurcentra, en daarnaast zijn er een vijftigtal erkende gemeenschapscentra, waarvan de meeste in het verleden cultuurcentra waren. Bij hen komt het accent meer op het verenigingsleven, op het plaatselijk cultuurleven te liggen, dus mijn vraag is hoe zij in de toekomst zullen evolueren. Gaan zij nog een programmering kunnen uitbouwen, gaan zij nog nieuwe dingen kunnen tonen? Ook de programmering van een aantal cultuurcentra zal allicht veranderen. In Limburg zijn de helft van de cultuurcentra gemeenschapscentra geworden. En hoeveel cultuurcentra krijgen er een variabele subsidie? Acht of negen, denk ik. Dat betekent dat er dus flink aan de boom is geschud. Op die manier verkleint het aantal spreidingsplaatsen of toonplaatsen en zal het ook voor de makers nog moeilijker worden. Dat merk je al aan de spreiding van de Nederlandse gezelschappen: die geraken bijna niet meer gespreid in Vlaanderen – en vice versa. Monk en 't Barre Land spelen op dit ogenblik op één plek in Limburg, in Maasmechelen. Dat is niet veel, hé? Hetzelfde is met dans aan het gebeuren, dat is echt schrijnend. Als je de vijf cultuurcentra die aan Dans in Limburg participeren (Genk, Hasselt, Heusden-Zolder, Maasmechelen en Tongeren, nvdr) samentelt, dan is Dans in Limburg de allergrootste spre-

der van hedendaagse dans in Vlaanderen. Het is voor de artiesten echt een moeilijke zaak aan het worden. Het moet ontmoedigend zijn om voor drie of vier speelplekken een voorstelling te maken. Als je dan tegelijk ziet hoeveel er bijvoorbeeld in het theater gebeurt, hoeveel producties er gemaakt worden, hoeveel jonge gasten eigen groepen starten... Je kan toch moeilijk tegen kunstenaars zeggen: 'Je mag niet produceren!' Een deeloplossing zou een soort incentive kunnen zijn dat het mogelijk maakt projecten aan een verlaagde uitkoopsom te programmeren. Iets als Trap-pelend Talent, maar dan niet enkel voor jong werk, ook voor meer gevestigde namen. Vroeger had je de Bijzondere Circuits van de FE-VECC (Federatie van Vlaamse Erkende Culturele Centra), maar die formule is verdwenen. Dankzij dat systeem heb ik nochtans *Ombat* van Peter de Graef en *Bonjour Madame* van Alain Platel kunnen programmeren.

ETCETERA U beklemtoont graag het persoonlijke karakter van de keuzes die u maakt. Is dat dan niet in tegenspraak met het uitgangspunt dat een cultuurcentrum een voorziening van de overheid is?

HAEGHENS Een aantal voorzieningen van het centrum zijn er, los van het feit of ik nu directeur ben of niet. Maar elke programmering is een persoonlijke keuze. Ook een populaire keuze is een persoonlijke keuze van een programmator, dat kan niet anders. Ik kan me echt niet voorstellen dat je in zo'n creatieve job, waarin je jezelf toch voor een stuk realiseert, gedwongen keuzes maakt. Althans, zo heb ik het toch altijd ervaren. Het is toch ook een stuk levenswerk waar ik mee bezig ben. Ik heb er negen jaar voor gewerkt en ik werk er nog elke dag opnieuw voor. Ik heb ooit eens in een interview gezegd dat ik het als een eer ben gaan beschouwen dit te kunnen doen. Een soort van ereambt (lacht). Het klinkt misschien ouderwets, maar eigenlijk is het toch ongelooflijk: vroeger was ik als hobby met de kunsten bezig, en nu word ik ervoor betaald. Dat is toch fantastisch?